

2012 წლის საპარლამენტო არჩევნების გენდერული ანალიზი

საერთაშორისო ფონდი ქალთა პოლიტიკური რესურს ცენტრი

2012 წლის საპარლამენტო არჩევნების გენდერული ანალიზი

2012 წლის 1 ოქტომბერს საქართველოში საპარლამენტო არჩევნები გაიმართა. არჩევნებში მონაწილეობის მისაღებად დარეგისტრირდა შემდეგი პარტიები და ბლოკები:

- 1 – მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანება “ქართული პოლიტიკა”;
- 2 – საქართველოს რესპუბლიკური პარტია;
- 3 – საარჩევნო ბლოკი “შემარჯვებულ ალიანსი, თოფაძე-მრეველები (მ.გ.ს. ერთობა, ედა)”;

“ხალხის პარტია”

38 – “შალვა ნათელაშვილი – საქართველოს დებიტორისტული პარტია”; # 106; # 107; #108; # 113; #114; #115; #117; #118; #121; #123; #126; #127; #131; #135; #136; #139; #144; #147; #150; #160; #162; #163; #164; #166. **167 იანი სია** – 100 – ის ზემოთ 67 კაცთან სიაში 24 ქალია

4 – “ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია”; #101; #102; #104; #105; #107; #109; #112; #116; #119; #121; #123; #125; #127; #129; #130; #131; #133; #134; #135; #136; #137; #138; #139; #140; #142; #143; #144; #146; #148; #149; #151; # 152; #153; #154; #156; #159. **160ანი სია** – 100-ის ზემოთ 60 კაცთან სიაში 35 ქალია.

5 – “ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა – მეტი სარგებელი ხალხს”; **155-ანი სია** – 100-ის ზემოთ 4 ქალია - # 101; #131; #145; #148.

-

6 – პოლიტიკური გაერთიანება “საქართველოს სპორტსმენთა კავშირი”; # 104; # 107; #108; #115; #120; #122; #123; #124; #125; #127; #133. **133 იანი სია** – 100 – ის ზემოთ 33 კაცთან სიაში 11 ქალია

10 – გიორგი თარგამაძე – ქრისტიან-დემოკრატები”;

17 – **სახალხო მოძრაობა**; - 118-ანი სია – 100-ის ზემოთ 9 ქალია - N102; N107; N108; N109; N111; N113; N114; N115; N117;

23 – “ჯონდი ბაღათურია – ქართული დასი” – **176-ანი სია** -100-ის ზემოთ 22 ქალია - #104; #105; #110; #119; #120; #129; #130; #139; #140; #149; #150; #154; #156; #162; #164; #166; #167; #168; #169; #170; #171; #172.

35 - მომავალი საქართველო; №103; №105; №107; №108; **108-ანი სია** -100-ის ზემოთ 8 კაცთან სიაში 4 ქალია

სამართლიანი საქართველოსთვის; - 129- -100 – ის ზემოთ 15 ქალია - N101; N103; N105; N106; N107; N108; N111; N114; N116; N122; N123; N124; N125; N126; N127;

41 – ბიძინა ივანიშვილი – ქართული ოცნება; - 200-ანი სია -100-ის ზემოთ 17 ქალია - #110; #118; #124; #138; #149; #151; #152; #154; #159; #165; #166; #167; #169; #176; #178; #186; #194.

წინასაარჩევნო პერიოდს სკანდალური განცხადებების გარეშე არ ჩაუვლია. მათ შორის ერთ-ერთი ყველაზე მოულოდნელი საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის, ნინო ბურჯანაძის გამოსვლა იყო, სადაც მან აღნიშნა, რომ საპარლამენტო არჩევნებში მონაწილეობის მიღებას აღარ აპირებს.

პარლამენტის თავმჯდომარემ თავისი გადაწყვეტილება 21 აპრილს, საღამოს 6 საათზე გაახმოვანა, სწორედ მაშინ, როდესაც ამოიწურა ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში პარტიული სიების წარდგენის ბოლო ვადა.

წინასაარჩევნო პერიოდში ცესკომ გამოაქვეყნა ამომრჩეველთა სიები, რომლის თანახმადაც, საქართველოში სადღეისოდ 3 465 736 ამომრჩეველია. სამწუხაროდ, სტატისტიკა ამომრჩეველთა გენდერული სეგრეგაციის შესახებ ჯერ კიდევ არ არსებობს.

ქალები 2008 წლის 21 მაისის საპარლამენტო არჩევნების პარტიულ სიებში

საპარლამენტო არჩევნებში მონაწილე ბლოკების მიერ წარმოდგენილ პარტიულ სიებში გენდერული დისბალანსი ისევ აშკარა და თვალშისაცემია. პირველ ხუთეულში ქალები წარადგინეს მხოლოდ შემდეგმა საარჩევნო სუბიექტებმა: ბლოკი “ტრადიციონალისტები – ჩვენი საქართველო და ქალთა პარტია” (1 ქალი), საქართველოს პოლიტიკური პარტია “ჩვენი ქვეყანა” (2 ქალი), “გიორგი თარგამაძე – ქრისტიან-დემოკრატები” (1 ქალი). ასევე არასახარბიელოა პირველი ათეულების გენდერული სურათი, სადაც თორმეტივე საარჩევნო სუბიექტს ერთად 13 ქალი ჰყავს წარმოდგენილი, რაც კანდიდატთა 10.8%-ია.

საარჩევნო სიების პირველ ხუთ ათეულში ქალები შემდეგი რაოდენობით არიან წარმოდგენილნი:

საარჩევნო სუბიექტი	I ათ-ლი	II ათ-ლი	III ათ-ლი	IV ათ-ლი	V ათ-ლი	VI ათ-ლი	VII ათ-ლი	VIII ათ-ლი	IX ათ-ლი	X ათ-ლი	XI ათ-ლი და ზევით
მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანება "ქართული პოლიტიკა"	1 N10	0	1 N28	3 N31 N33 N37	3 N44 N48 N50						
რესპუბლიკური პარტია	1 N6	0 -	5 N22 N25 N26 N28 N30	2 N34 N35	5 N41 N43 N45 N48 N50						
სახალხო მოძრაობა N 17	4 N2 N3 N4 N10	4 N12 N14 N15 N18	4 N22 N23 N25 N26	4 N31 N33 N36 N39	4 N45 N46 N47 N48	4 N52 N56 N57 N58	4 N63 N65 N67 N70	5 N71 N74 N75 N76 N80	5 N82 N86 N88 N89 N90	5 N92 N93 N96 N98 N100	
შალვა ნათელაშვილი-საქართველოს ლეიბორისტული პარტია	2 N7 N9	2 N11 N18	1 N22	1 N33	0 -	1 N50 N54	N68	0	2 N85 N86	4 N94 N94 N97 N99	24 #106; #107; #108; #113; #114; #115; #117; #118; #121; #123;

											#126; #127; #131; #135; #136; #139; #144; #147; #150; #160; #162; #163; #164; #166.
ეროვნულ – დემოკრატიული პარტია №4	3 # 3 # 6 #10	3 # 17 # 19 # 20	3 # 25 # 27 # 29	2 # 36 # 39	1 # 44 #47	5 # 53 # 54 # 56 #58 #59	5 # 61 # 63 # 65 # 66 # 68	4 # 71 #72 #74 # 77	6 # 81 # 83 # 85 # 86 # 88 # 90	3 # 92 # 94 # 97	3
ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა - მეტი სარგებელი ხალხს №5	3 # 4 # 6 #10	1 # 16	1 # 25	1 # 36	1 # 42 #43 #44 #45	0	0	1 # 75	1 # 89	0	4 # 101 #131 #145 #148
საქართველოს სპორტსმენთა კავშირი	1 N2	4 N11 N13 N15 N18	4 N32 N33 N34 N35	4 N32 N33 N34 N35	0	4 N52 N53 N56 N59	1 N61	1 N77	7 N81 N83 N84 N86 N87 N88 N89	1 N99	11 N 104; N 107; N 108; N 115; N 120; N 122; N 123; N 124; N 125; N 127; N 133.
გაერთიანებული ოპოზიცია (ეროვნ. საბჭო, მემარჯვენეები)	1 N6	2 N14 N19	3 N22 N26 N28	1 N31	3 N47 N48 N49						
მერაბ კოსტავას საზოგადოება											
ქრისტიანულ დემოკრატიული ალიანსი											
გიორგი თარგამაძე - ქრისტიან- დემოკრატები											
მომავალი საქართველო	1	2	7	6	5	5 N51	3	5 N72 N74	2	5 N92	4 N103

საერთო რაოდენობა	13	20	29	25	33						

უნდა აღინიშნოს, რომ პოლიტიკური პარტიებისა და ბლოკების სიათა პირველ ათეულებში უფრო ნაკლები ქალია წარმოდგენილი, ვიდრე მეორე ათეულში. ყველაზე მეტი ქალი კი ყველა საარჩევნო სუბიექტს ერთად მესუთე ათეულში ჰყავს წარმოდგენილი.

2008 წლის საპარლამენტო არჩევნებში პროპორციული სიით არჩეული ქალი კანდიდატები

ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ საპარლამენტო არჩევნების საბოლოო შედეგები 2008 წლის 4 ივნისს გამოაქვეყნა. შედეგების მიხედვით ერთიანმა ნაციონალურმა მოძრაობამ 119 მანდატი მოიპოვა, ხოლო ოპოზიციამ ჯამში 31 მანდატი მიიღო 150 წევრიან პარლამენტში.

საბოლოო ოფიციალური მონაცემებით საარჩევნო სუბიექტებს შორის ხმები ასე გადანაწილდა:

ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა – გამარჯვებული საქართველოსათვის – 59.18%;

გაერთიანებული ოპოზიცია (ეროვნული საბჭო, მემარჯვენეები) – 17.73%;

გიორგი თარგამაძე – ქრისტიან-დემოკრატები – 8.66%;

შალვა ნათელაშვილი – საქართველოს ლეიბორისტული პარტია – 7.44%;

არჩევნებში მონაწილე სხვა საარჩევნო სუბიექტებმა ხუთპროცენტის ბარიერი ვერ გადალახეს. ამ შედეგების საფუძველზე ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას პროპორციული წესით არჩეული 48 დეპუტატი ჰყავს, ხოლო დანარჩენმა სამმა ოპოზიციურმა პარტიამ შემდეგი რაოდენობის მანდატები მიიღო: გაერთიანებული ოპოზიცია – 15 მანდატი, გიორგი თარგამაძე – ქრისტიან-დემოკრატები – 6 მანდატი და შალვა ნათელაშვილი – საქართველოს ლეიბორისტული პარტია – 6 მანდატი.

ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ 21 მაისის საპარლამენტო არჩევნების შედეგების გამოქვეყნებისას ცნობილი გახდა, რომ პროპორციული წესით არჩეულ პარლამენტართა შორის სულ 8 ქალია. მათ შორის 5 (ხათუნა ოჩიაური, ეკა ხერხეულიძე, ხათუნა გოგორიშვილი, მარია ვერულაშვილი, ჩიორა თაქთაქიშვილი) ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის სიით გავიდა, 2 (ეკა ბესელია, ფიქრია ჩიხრაძე) – გაერთიანებული ოპოზიციის, 1 კი (მაგდა ანიკაშვილი) – გიორგი თარგამაძე – ქრისტიან-დემოკრატები სიით.

საარჩევნო სუბიექტი	კანდიდატთა რაოდენობა	ქალ კანდიდატთა რაოდენობა	არჩეულ ქალ კანდიდ. რაოდენობა
ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა	193	15	5
გაერთიანებული ოპოზიცია	164	26	2
ლეიბორისტული პარტია	177	44	0
გიორგი თარგამაძე- ქრისტ.დემოკ.	161	55	1

ქალები მაჟორიტარულ არჩევნებში

მაჟორიტარული სისტემით კენჭისყრის შედეგად 2008 წლის 21 მაისის არჩევნებზე სულ 75 დეპუტატი აირჩიეს. წარდგენილ მაჟორიტარ კანდიდატთა საერთო რაოდენობამ 57-ს მიაღწია, რომელთა მხოლოდ 11% იყო ქალი კანდიდატი. 75 საარჩევნო ოლქიდან 33 ოლქში ქალი კანდიდატი არც ერთ საარჩევნო სუბიექტს არ წარუდგენია. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ყველაზე მეტი ქალი კანდიდატი წარადგინეს რესპუბლიკელებმა და ლეიბორისტებმა. მრეწველებსა და სპორტსმენტთა კავშირს კი ქალი კანდიდატები საერთოდ არ წარუდგენიათ.

კიდევ უფრო მძიმე გენდერული სურათი მივიღეთ ცესკოს მიერ არჩევნების საბოლოო შედეგების გამოცხადებისას. მაჟორიტარული სისტემით კენჭისყრის შედეგად 75 საპარლამენტო მანდატიდან 71 ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის წარმომადგენლებმა მიიღეს, ხოლო 2-2 მანდატი გაერთიანებული ოპოზიციისა და რესპუბლიკური პარტიის წარმომადგენლებმა.

აღმოჩნდა, რომ მაჟორიტარი ქალი კანდიდატებიდან მხოლოდ ერთმა გაიმარჯვა: რუსუდან კერვალიშვილმა (თბილისი, სამგორის რაიონი). უნდა აღინიშნოს, რომ რუსუდან კერვალიშვილი ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის მიერ წარდგენილი მაჟორიტარი კანდიდატია.

ოლქის დასახელება	წარდგენილი კანდიდატების რიცხვი	წარდგენილი ქალი კანდიდატები	არჩეული კანდიდატის სქესი
ვაკე	5	1	მამაკაცი
მთაწმინდა	8	1	მამაკაცი
საბურთალი	8	2	მამაკაცი
სამგორი	6	3	ქალი
ისანი	6	0	მამაკაცი
კრწანისი	5	1	მამაკაცი
დიდუბე	6	0	მამაკაცი
ჩუღურეთი	6	0	მამაკაცი
გლდანის	7	0	მამაკაცი
ნაძალადევი	5	1	მამაკაცი
დედოფლისწყარო	4	0	მამაკაცი
საგარეჯო	6	0	მამაკაცი
გურჯაანი	6	1	მამაკაცი
სიღნაღი	8	1	მამაკაცი
ლაგოდეხი	3	0	მამაკაცი
ყვარელი	6	0	მამაკაცი
თელავი	8	1	მამაკაცი
ახმეტა	4	1	მამაკაცი
მცხეთა	8	1	მამაკაცი
დუშეთი	5	3	მამაკაცი
თიანეთი	7	1	მამაკაცი
ყაზბეგი	6	0	მამაკაცი
რუსთავი	6	1	მამაკაცი
გარდაბანი	4	0	მამაკაცი
მარნეული	7	1	მამაკაცი
ბოლნისი	7	1	მამაკაცი

დმანისი	4	0	მამაკაცი
წალკა	5	0	მამაკაცი
თეთრიწყარო	5	1	მამაკაცი
გორი	8	0	მამაკაცი
ქარელი	5	0	მამაკაცი
ხაშური	7	1	მამაკაცი
კასპი	6	1	მამაკაცი
ახალგორი	5	0	მამაკაცი
ბორჯომი	6	2	მამაკაცი
ახალციხე	4	0	მამაკაცი
ადიგენი	4	0	მამაკაცი
ასპინძა	3	0	მამაკაცი
ახალქალაქი	3	0	მამაკაცი
ნინოწმინდა	4	1	მამაკაცი
ონი	8	0	მამაკაცი
ამბროლაური	5	0	მამაკაცი
ცაგერი	4	0	მამაკაცი
ლენტეხი	5	0	მამაკაცი
ქუთაისი	8	1	მამაკაცი
ზესტაფონი	8	1	მამაკაცი
ბაღდათი	6	0	მამაკაცი
ხონი	4	0	მამაკაცი
ტყიბული	6	1	მამაკაცი
ხარაგაული	5	0	მამაკაცი
თერჯოლა	6	0	მამაკაცი
საჩხერე	7	1	მამაკაცი
ჭიათურა	7	0	მამაკაცი
ვანი	5	1	მამაკაცი
სამტრედია	7	2	მამაკაცი
წყალტუბო	8	0	მამაკაცი
ლანჩხუთი	6	0	მამაკაცი
ჩოხატაური	9	1	მამაკაცი
ოზურგეთი	6	0	მამაკაცი
მესტია	7	1	მამაკაცი
ხობი	5	1	მამაკაცი
წალენჯიხა	9	0	მამაკაცი
ზუგდიდი	8	2	მამაკაცი
აბაშა	6	0	მამაკაცი
სენაკი	6	1	მამაკაცი
მარტვილი	4	0	მამაკაცი
ჩხოროწყუ	7	2	მამაკაცი
ფოთი	7	1	მამაკაცი
ბათუმი	9	1	მამაკაცი
ხელვაჩაური	6	0	მამაკაცი
ქედა	9	4	მამაკაცი
ქობულეთი	8	2	მამაკაცი
შუახევი	6	0	მამაკაცი
ხულო	8	1	მამაკაცი
ლიახვი	4	1	მამაკაცი
საერთო რაოდენობა	450	50	74 მამაკაცი 1 ქალი

2008 წლის 21 მაისის საპარლამენტო არჩევნების შედეგები

2008 წლის 7 ივნისს ახალი მოწვევის პარლამენტის პირველი სხდომა გაიმართა, რომელსაც არც ერთი ოპოზიციური პარტიის წარმომადგენლები არ დასწრებიან. მათმა დიდმა ნაწილმა განაცხადა, რომ საერთოდ უარს ამბობს პარლამენტარის მანდატზე და არ აპირებს ითანამშრომლოს, მათი თქმით, არალეგიტიმურ პრეზიდენტთან და არც არალეგიტიმური პარლამენტის წევრობა სურს.

2008 წლის 13 ივნისს კი გაერთიანებული ოპოზიციის ლიდერებმა სადემუტატო მანდატებზე ოფიციალურად თქვეს უარი. ამ გადაწყვეტილების შედეგად, თორმეტმა დემუტატმა, რომლებიც ახალი მოწვევის პარლამენტში გაერთიანებული ოპოზიციის სიით მოხვდა, ოფიციალური განცხადებით მიმართა პარლამენტის თავმჯდომარეს მათი უფლებამოსილების შეწყვეტის თაობაზე. მათ შორის არიან: ლევან გაჩეჩილაძე, დავით გამყრელიძე (ახალი მემარჯვენეების ლიდერი), ზვიად ძიძიგური (კონსერვატორული პარტია), კობა დავითაშვილი (ხალხის პარტიის ლიდერი), ეკა ბესელია (მოძრაობა ერთიანი საქართველოსთვის), გუბაზ სანიკიძე (ეროვნული ფორუმი), გიორგი ხაინდრავა (ოპოზიციური კოალიციის დამოუკიდებელი წევრი), ფიქრია ჩიხრაძე (ახალი მემარჯვენეები), დავით საგანელიძე (ახალი მემარჯვენეები), მამუკა კაციტაძე (ახალი მემარჯვენეები) და ირაკლი იაშვილი (ახალი მემარჯვენეები). პარტია თავისუფლების ლიდერმა კონსტანტინე გამსახურდიამ ანალოგიური განცხადებით პარლამენტს 12 ივნისს მიმართა. გასათვალისწინებელია, რომ უფლებამოსილების შეწყვეტის მოთხოვნამდე ოპოზიციის ლიდერებმა მთლიანი სიის ანულირება მოახდინეს, რის შედეგადაც სიის ვერც ერთი წევრი ვერ შეძლებს პარლამენტში ვაკანტური ადგილების დაკავებას. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ოპოზიციის ორი მაჟორიტარი კანდიდატის დავით გამყრელიძის (ვაკის რაიონში გამარჯვებული კანდიდატი) და დავით საგანელიძის (დიდუბის რაიონის გამარჯვებული კანდიდატი) მიერ სადემუტატო მანდატებზე უარის თქმის გამო ამ ორ ოლქში შუალედური არჩევნები დაინიშნება.

2008 წლის 16 ივნისს ლეიბორისტულმა პარტიამაც ოფიციალურად განაცხადა უარი პარლამენტში შესვლაზე. ლეიბორისტებმა 2008 წლის 21 მაისის არჩევნების შედეგად საკანონმდებლო ორგანოში 6 ადგილი მოიპოვეს, თუმცა მათგან ორმა დემუტატმა – ნუგზარ ერგემლიძემ და რამაზ თედორაძემ – არ გაიზიარეს პარტიის ბოიკოტი და შევიდნენ პარლამენტში.

ცხადია, მოვლენების ამგვარმა განვითარებამ შეცვალა პარლამენტართა საერთო რაოდენობაცა და საკანონმდებლო ორგანოში არსებული გენდერული სურათიც. აღმოჩნდა, რომ 150-კაციან პარლამენტს 16 დემუტატი გამოაკლდა და სულ 134 დემუტატმა შეინარჩუნა მანდატი. აღსანიშნავია, რომ გაერთიანებული ოპოზიციის სიით ორი ქალი დემუტატი მოხვდა საკანონმდებლო ორგანოში, ბოიკოტის გამო კი ორივე მათგანმა უარი თქვა სადემუტატო მანდატზე. აქედან გამომდინარე 2008 წლის მოწვევის პარლამენტში სულ 7 ქალი დემუტატია, რაც პარლამენტართა 5,2%-ია. როგორც ვხედავთ არჩევნების შემდგომმა მოვლენებმა კიდევ უფრო დაამძიმა საკანონმდებლო ორგანოში არსებული გენდერული დისბალანსი.

ქალები 2008 წლის მოწვევის პარლამენტში

1. ხათუნა ოჩიაური (ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა);
2. ეკა ხერხეულიძე (ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა);
3. ხათუნა გოგორიშვილი (ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა);
4. მარიკა ვერულაშვილი (ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა);
5. ჩიორა თაქთაქიშვილი (ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა);
6. მაგდა ანიკაშვილი (გიორგი თარგამაძე – ქრისტიან-დემოკრატები);
8. რუსუდან კერვალიშვილი (სამგორის რაიონის მაჟორიტარი, ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა).

ადგილობრივი და საერთაშორისო დამკვირვებლები 2008 წლის 21 მაისის საპარლამენტო არჩევნების შესახებ

არჩევნებს აკვირდებოდნენ როგორც ადგილობრივი, ასევე საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლები. ხმის მიცემის პროცესი პოზიტიურად, ხმების დათვლის ეტაპი კი “ნაკლებად პოზიტიურად” შეაფასა სადამკვირვებლო მისიამ, რომელიც მოიცავს დემოკრატიული ინსტიტუტებისა და ადამიანის უფლებათა ეუთოს ოფისის (OSCE/ODIHR), ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეის, ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის, ევროპარლამენტის და ნატოს საპარლამენტო ასამბლეის დამკვირვებელთა მისიებს. მათ მიერ მომზადებულ მოხსენებაში ნათქვამია: “მიუხედავად იმისა, რომ საქართველო შეეცადა, არჩევნები სტანდარტების შესაბამისად ჩატარებინა, მთელი რიგი პრობლემები დაფიქსირდა, რამაც მისი განხორციელება არათანაბარი და არასრული გახადა”. თუმცა უკიდურეს შემთხვევაში, ეუთოს მოკლევადიან დამკვირვებელთა სპეციალურმა კოორდინატორმა, პრესკონფერენციაზე აღნიშნა, რომ იანვარში ჩატარებულ საპრეზიდენტო არჩევნებთან შედარებით მნიშვნელოვანი პროგრესი შეიმჩნეოდა.

სადამკვირვებლო მისიის მიერ საარჩევნო პროცესი უფრო ნეგატიურად შეფასდა რამდენიმე რეგიონში, მათ შორის შიდა ქართლში, სამცხე-ჯავახეთში, კახეთში, გურიაში და ქვემო ქართლში. ევროსაბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის ხელმძღვანელმა მათიას იორშმა განაცხადა, რომ “კრიტიკიუმები, რომლის მიხედვითაც შეიძლება არჩევნები კარგად ჩატარებულად მივიჩნიოთ, საქართველოში ვერ შესრულდა, მაგრამ თითოეული არჩევნები იმ გარემოს გათვალისწინებით უნდა შეფასდეს, სადაც ის ტარდება.” როგორც ჩანს სადამკვირვებლო მისიის აზრით, სადღეისოდ საქართველოში სრულყოფილი დემოკრატიული არჩევნების ჩატარება შეუძლებელია.

2008 წლის საპარლამენტო არჩევნების პროცესს თვალს ადევნებდნენ ადგილობრივი დამკვირვებლებიც. საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციამ სპეციალურად მომზადებულ მოხსენებაში ყურადღება გაამახვილა მთელ რიგ დარღვევებზე, სადაც აღნიშნულია, რომ საარჩევნო პროცესი კენჭისყრის დღეს, დედაქალაქისგან განსხვავებით, გაცილებით უხეში დარღვევებით მიმდინარეობდა რეგიონებში. ქვემო ქართლში, კახეთში, შიდა ქართლსა და გურიაში სადამკვირვებლო ორგანიზაციების წარმომადგენლებზე ზეწოლის, დაშინების, მუქარის, საარჩევნო უბნებიდან მათი გამოძევების უპრეცედენტო ფაქტები დაფიქსირდა. გარდა ამისა, ბევრი უბანი დაგვიანებით გაიხსნა, არ იყო დალუქული საარჩევნო დოკუმენტაცია, სათანადოდ არ

მოწმდებოდა მარკირება, ხშირად ამომრჩეველი პირადობის დამადასტურებელი მოწმობის გარეშე აძლევდა ხმას და ა.შ.

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის შეფასებით, კენჭისყრის დღეს არსებულ გარემოზე არსებითი გავლენა მოახდინა იმ ფაქტმა, რომ ჯერ კიდევ წინასაარჩევნო პერიოდში დაფიქსირებულ დარღვევებს არ მოჰყვა ადეკვატური რეაგირება საარჩევნო ადმინისტრაციისა და სასამართლო ხელისუფლების მხრიდან.

საერთაშორისო ფონდ ქალთა პოლიტიკური რესურს ცენტრის დამკვირვებლები არჩევნების შესახებ

საერთაშორისო ფონდი ქალთა პოლიტიკური რესურს ცენტრი და მისი რეგიონალური ქსელის წარმომადგენლები აკვირდებოდნენ 21 მაისის საპარლამენტო არჩევნების მიმდინარეობის პროცესს. მათი თქმით, ზოგადად არჩევნები მშვიდ ვითარებაში მიმდინარეობდა, თუმცა გარკვეულ ექსცესებსა და მცირე დარღვევებს მაინც ჰქონდა ადგილი. რეგიონალური ქსელის წარმომადგენლებმა აღნიშნეს, რომ ამომრჩეველთა აქტიობა დაბალი იყო. ქალთა პოლიტიკური რესურს ცენტრის რეგიონალური ქსელის წარმომადგენელი ღია რესვიაშვილი ამბროლაურის რაიონში აკვირდებოდა საარჩევნო პროცესის მიმდინარეობას. მან დასკვნაში მიუთითა, რომ ზოგადად არჩევნებმა მშვიდად ჩაიარა, მაგრამ მცირე დარღვევები დაფიქსირდა. რიგ შემთხვევებში მმართველი პარტიის წარმომადგენლები უთითებდნენ ამომრჩეველებს, ვისთვის დაეჭირათ მხარი, რის გამოც ღია რესვიაშვილმა დაწერა საჩივარი და თავმჯდომარეს თხოვა, აღმოეფხვრა მსგავსი ქმედებები. ამბროლაურის რაიონის მეხუთე უბანზე აღმოაჩინა, რომ მარკირების შესამოწმებელი ხელსაწყოს ნაცვლად ჩვეულებრივ ფანარს იყენებდნენ. ჩარევის შემდეგ შეცდომა გამოასწორეს, თუმცა მოთხოვნის მიუხედავად, იქამდე ჩაყრილი ბიულეტენები არ ცნეს ბათილად და საარჩევნო პროცესი დაუბრკოლებლად გაგრძელდა. ცხადია, ეს დარღვევაა, რომელზეც სათანადო რეაგირება არ მოხდა. აღსანიშნავია ამბროლაურის მეთვრამეტე უბანზე მომხდარი შემთხვევა, სადაც უცხო პირებმა საარჩევნო ყუთი გაიტაცეს. რაღა თქმა უნდა, დაიწერა საჩივრები უბნის გაუქმების მოთხოვნით, რაც ოლქმა შეასრულა.

საერთაშორისო ფონდ ქალთა პოლიტიკური რესურს ცენტრის სხვა დამკვირვებლების მიერ, ისევე როგორც ზემოთ აღნიშნულ შემთხვევაში, უხეში დარღვევები არ დაფიქსირებულა, თუმცა დამკვირვებელმა მთვარისა ჯანგიძემ, რომელიც ყვარელის რაიონში აკვირდებოდა საარჩევნო პროცესს, აღნიშნა, რომ ამომრჩეველები ხშირად იხსენებდნენ კომუნისტების დროს, როცა ოჯახიდან მხოლოდ ერთ წევრს მიჰქონდა საარჩევნო ბიულეტენები უბანზე და სხვების ნაცვლად აძლევდა ხმას. მათი თქმით, ახლაც არ იტყოდნენ უარს მსგავს სისტემაზე იმიტომ, რომ დაიღალნენ პოლიტიკით. ხალხის ასეთი დამოკიდებულება ნათლად გვიჩვენებს, რომ საზოგადოება საკმაოდ ინერტულია და საჭიროა დიდი სამუშაოს ჩატარება, რათა ამომრჩეველი იყოს კარგად ინფორმირებული და სათანადოდ მოემზადოს არჩევნებისთვის. ალბათ მხოლოდ ამის შემდეგ შეიძლება გვქონდეს იმედი, რომ საქართველოში ნამდვილად სამართლიანი და დემოკრატიული არჩევნები ჩატარდება.